

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Економічний факультет

Кафедра обліку і оподаткування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Облік за видами економічної діяльності

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма Облік і оподаткування (скорочений термін навчання)

Спеціальність 071 Облік і оподаткування

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри обліку і оподаткування,
Протокол № 1 від 29 серпня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Облік за видами економічної діяльності
Викладач (-і)	Шкроміда Н.Я., к.е.н., доцент кафедри обліку і оподаткування
Контактний телефон викладача	+38(066)3672982
E-mail викладача	nadiya.shkromyda@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний та заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/6805
Консультації	Очні консультації: згідно розкладу консультацій
2. Анотація до курсу	
<p>Цей курс пропонує опанувати теоретичні знання та практичні навички з організацій та методики обліку на підприємствах різних галузей економіки, а також особливості нарахування і сплати податкових зобов'язань суб'єктами господарської діяльності. Студенти отримають комплексне розуміння обліку та оподаткування в залежності від специфіки різних видів бізнесу та галузей діяльності. В межах курсу студент освоїть ключові принципи та інструменти обліку та оподаткування, необхідні для успішного ведення бізнесу.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета курсу полягає у вивченні та оволодінні студентами теоретичних і практичних основ з організації та методики бухгалтерського обліку на підприємствах різних галузей економіки. Ознайомлення та вивчення специфіки організації бухгалтерського обліку на підприємствах торгівлі, будівництва, автотранспорту, сільського господарства та туризму; оформлення господарських операцій первинною документацією та відображення їх на рахунках синтетичного і аналітичного обліку, вивчення особливостей оподаткування різних видів діяльності та складання податкової звітності.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p>КК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у сфері обліку, аудиту та оподаткування або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов.</p> <p><i>Фахові компетентності:</i></p> <p>ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК03. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК04. Здатність працювати автономно.</p> <p>ЗК06. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК07. Здатність бути критичним та самокритичним.</p> <p>ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макрота мікроекономічного аналізу, робити узагальнення стосовно оцінки прояву окремих явищ, які властиві сучасним процесам в економіці.</p> <p>СК02. Використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.</p> <p>СК03. Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення.</p> <p>СК08. Ідентифікувати та оцінювати ризики недосягнення управлінських цілей суб'єкта господарювання, недотримання ним законодавства та регулювання діяльності, недостовірності звітності, збереження й використання його ресурсів.</p> <p><i>Результат навчання:</i></p> <p>ПР03. Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.</p>	

<p>ПР05. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.</p> <p>ПР06. Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.</p>				
5. Організація навчання				
Обсяг курсу – 90 год.				
Вид заняття		Загальна кількість годин		
лекції		18		
практичні		20		
самостійна робота		52		
Ознаки курсу				
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Статус дисципліни	
3	071 Облік і оподаткування	другий	обов'язкова	
Тематика навчальної дисципліни				
Тема		Кількість годин		
		лекція	практичне заняття	самостійна робота студента
<p>ТЕМА 1. Особливості обліку підприємств торговельної галузі</p> <p>1.1. Характеристика галузі та основи побудови обліку в торгівлі.</p> <p>1.2. Облік товарів у роздрібних торговельних підприємствах.</p> <p>1.3. Облік оприбуткування та реалізації товарів у оптовій торгівлі.</p> <p>1.4. Облік доходів і витрат від продажу товарів у торгових підприємствах.</p> <p>1.5. Особливості обліку в інтернет-торгівлі.</p>		4	4	8
<p>ТЕМА 2. Облік будівельного виробництва</p> <p>1.1. Суть будівельного виробництва та його особливості.</p> <p>1.2. Документальне оформлення господарських операцій на будівництві.</p> <p>1.3. Синтетичний і аналітичний облік витрат на проведення будівельно-монтажних робіт.</p> <p>1.4. Облік здачі (реалізації) підрядних робіт і розрахунків із замовниками.</p>		2	4	8
<p>ТЕМА 3. Особливості обліку виробників сільськогосподарської продукції</p> <p>1.1. Особливості сільськогосподарського виробництва та основи побудови обліку.</p> <p>1.2. Документування господарських операцій з обліку витрат і виходу продукції сільськогосподарського виробництва.</p> <p>1.3. Синтетичний і аналітичний облік витрат та виходу с/г продукції у рослинництві.</p> <p>1.4. Особливості обліку продукції тваринництва.</p>		2	2	10
<p>ТЕМА 4. Особливості обліку галузі автотранспорту</p> <p>1.1. Облік надходження та вибуття транспортних засобів на АТП.</p> <p>1.2. Документування руху запасів на автотранспортному підприємстві.</p> <p>1.3. Облік паливно-мастильних матеріалів і запасних частин.</p> <p>1.4. Особливості формування собівартості автотранспортних послуг.</p>		4	4	8

ТЕМА 5. Облік туристичної діяльності 1.1. Характеристика галузі та специфічні особливості обліку туристичної діяльності. 1.2. Документальне оформлення туристичних послуг. 1.3. Облік діяльності туроператора. 1.4. Особливості обліку діяльності турагента.	2	2	8
ТЕМА 6. Організація обліку у закладах громадського харчування 1.1. Особливості діяльності та організації обліку підприємств громадського харчування. 1.2. Облік процесу виробництва власної продукції. 1.3. Облік продажу готової продукції і товарів. 1.4. Формування та облік результатів діяльності підприємств громадського харчування.	4	4	10
Разом	18	20	52
6. Система оцінювання курсу			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p style="text-align: center;">100 балів студент набирає на підставі поточних оцінок за всі форми контролю.</p> <p>Накопичення балів студентом під час вивчення дисципліни проводиться у такому співвідношенні:</p> <p>1. Завданням модуля контролю 1 (поточного контролю) є перевірка розуміння і засвоєння матеріалу тем, що виносяться на семінарські (практичні) заняття, та вміння привселюдно представити засвоєний матеріал (відповісти усно), розв'язати практичні ситуації (задачі), виконати тестові завдання. За поточний контроль студент має можливість отримати максимальних 70 %.</p> <p>2. Модуль контролю 2 (контрольна робота) проводиться комплексно за всіма темами під час семінарських (практичних) занять, де передбачається письмова відповідь на теоретичні питання та розв'язування практичних ситуацій (задач). Оцінюється вказана контрольна робота у 20 %.</p> <p>3. Контроль практичних навичок у розв'язуванні задач та перевірка додаткових завдань, поданих на самостійне опрацювання, буде здійснюватися за допомогою модуля контролю 3 (самостійної/індивідуальної роботи) вагомістю у 10 %.</p> <p>Загальна оцінка за курс відображається за шкалою:</p> <p>“відмінно” – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обгрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обгрунтований розв'язок прикладів та задач, аналізує причинно-наслідкові зв'язки; вільно володіє науковими термінами;</p> <p>“добре” – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вмє застосувати його до розв'язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності в розв'язках;</p> <p>“задовільно” – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповідях, не завжди вмє правильно застосувати набуті знання до розв'язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв'язки;</p> <p>“незадовільно” – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.</p>		
Практичні заняття	Практичне заняття проводиться з метою формування у студентів умінь і навичок з предмету, вирішення сформульованих завдань, їх перевірка та оцінювання. За метою і структурою практичні заняття є		

	ланцюжком, який пов'язує теоретичне навчання і навчальну практику з дисципліни, а також передбачає попередній контроль знань студентів. Оцінка за практичне заняття враховується при виставленні підсумкової оцінки з дисципліни.
Умови допуску до підсумкового контролю	Семестровий контроль у формі заліку передбачає, що підсумкова оцінка (у стобальній шкалі) з навчальної дисципліни визначається як сума оцінок за поточний контроль знань.
Самостійна робота	Загальний обсяг годин самостійної роботи студента, що відводиться на вивчення дисципліни складає 52 годин. Студентам пропонується виконання протягом семестру завдань, які розміщені у Системі дистанційного навчання університету (https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/6805). Також відповідно до графіку навчального процесу в період контролю за самостійною роботою студент проходить тестування на платформі дистанційного навчання.

7. Політика курсу

Письмові роботи: студенти самостійно виконують завдання модуля контролю 1 (поточного контролю), модуль контролю 2 (комплексна контрольна робота) та 3 (самостійної/індивідуальної роботи). Списування під час письмових робіт заборонені. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише для виконання онлайн тестування. Для обчислень можна використовувати калькулятор.

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.

Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в дистанційному форматі відповідно до встановлених університетом правил.

Якщо студент відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.

У студентів є можливість отримати додатковий бал до підсумкової оцінки, пройшовши онлайн курси на платформі Prometheus та/або Coursera. Також приймаються сертифікати, які підтверджують проходження курсів студентом на інших платформах неформальної освіти. Назва курсів повинні відповідати тематиці вказаної дисципліни. Як правило, студент попередньо повинен погодити з викладачем коректність обраного курсу.

8. Рекомендовані ресурси

1. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. <http://www.rada.gov.ua>
2. Господарський кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. №436-IV. Дата оновлення: 15.12.2021. URL: <https://cutt.ly>
3. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 року за № 996-XIV. Дата оновлення: 14.07.2020. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
4. Класифікація видів економічної діяльності ДК 009:2010 : Наказ Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 11.10.2010 р. №457. Дата оновлення: 24.02.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vb4576-09-10>
5. Про затвердження Методики визначення основного виду економічної діяльності в Реєстрі статистичних одиниць: наказ Державної служби статистики України від 14.12.2021 р. № 305. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada>
6. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку від 31.03.1999 № 87 із наступними змінами. [Електронний ресурс]: сайт Верховної ради України. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua>
7. Про туризм: Закон України від 15.09.1995 р. № 324/95-ВР (зі змінами і доповненнями).
8. Про відпустки: Закон України від 15.11.1996 р. 504/96 – ВР (зі змінами і доповненнями).
9. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 08.07.2010 р. №2464-VI.
10. Методичні рекомендації з формування собівартості будівельно-монтажних робіт: наказ Міністерства регіонального розвитку та будівництва України від 31.12.2010 р. № 573. URL:

- <https://zakon.rada.gov.ua/rada>
11. Методичні рекомендації з формування собівартості перевезень (робіт, послуг) на транспорті: наказ Міністерства транспорту України від 0.02.2001 р. № 65. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada>
 12. Шот А.П. Облік і оподаткування за видами економічної діяльності. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2018. 117 с. URL: <http://surl.li/bkmbmr>
 13. Положення про ведення касових операцій в національній валюті в Україні: Постанова Правління НБУ від 29.12.2017 р. № 148 (зі змінами і доповненнями).
 14. Інструкція про порядок оформлення ваучера на надання туристичних послуг та його використання: наказ Держзуградіміністрації України від 06.06.2005 р. № 50.
 15. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : наказ МФУ від 30.11.99 № 291 (зі змінами та доповненнями).
 16. Атамас П.Й. Бухгалтерський облік у галузях економіки. 2-ге вид. навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2016. 392 с.
 17. Чернікова І.Б., Дергільова Г.С., Нестеренко І.С. Бухгалтерський облік за видами економічної діяльності. Харків : Видавництво «Форт», 2015. 200 с.
 18. Кузіна Р.В., Добрунік Т.П., Радова О.В., [та ін.] Облік у галузях економіки : навч. посібник. Херсон : Олді-плюс, 2017. 508 с.
 19. Загородній А.Г., Яремко І.Й., Пилипенко Л.М., Мороз А.С. Бухгалтерський облік за видами економічної діяльності. Львів: Вид-во Нац. ун-ту «Львівська політехніка», 2016. 216 с.
 20. Професійна етика бухгалтера: підручник. С.Ф. Голов, Я.В. Голубка, В.М. Костюченко, Р.В. Кузіна, Л.В. Чижевська. Житомир, ПП Рута. 2022. 260 с.
 21. Професійна газета «Бухгалтерія: право, податки, консультації» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.buhgalteria.com.ua/index>
 22. Інформаційний сайт журналу «Баланс» - URL : <http://www.balance.ua>
 23. Інформаційний сайт журналу «Дебет - Кредит» - URL: <http://www.DtKt.com.ua>
 24. Інформаційний сайт журналу Бухгалтер 911 – <https://i.factor.ua/journals/buh911>
 25. Офіційний сайт ДПС України. Електронний кабінет платника податків [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://cabinet.tax.gov.ua>
 26. Офіційний сайт ДПС України. Спеціалізоване клієнтське програмне забезпечення для формування та подання звітності до «Єдиного вікна подання електронної звітності» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://tax.gov.ua/elektronna-zvitnist/spetsializovane-klientske-program>

Викладач

Надія ШКРОМИДА